

HƯNG HÀ

Khẩn trương gieo cấy lúa mùa

Những ngày qua, tranh thủ thời tiết thuận lợi, nông dân huyện Hưng Hà tập trung nhân lực, vật lực xuống đồng cấy nhanh tiến độ gieo cấy lúa mùa, bảo đảm trong khung thời vụ tốt nhất.

Nông dân huyện Hưng Hà tích cực áp dụng cơ giới hóa vào sản xuất.

Mới 6 giờ sáng, trên cánh đồng xã Dân Chủ, bà con nông dân đã hối hả gieo cấy lúa mùa để chạy đua với thời gian. Tiếng máy cày, bừa, máy cấy pha lẫn tiếng nói cười làm cho bức tranh đồng quê thêm vui nhộn. Ông Nguyễn Văn Mạnh, thôn Phú Hội chia sẻ: Sau khi hoàn thành thu hoạch lúa xuân, gia đình tôi khẩn trương đưa máy ra đồng làm đất, gieo mạ theo đúng lịch thời vụ. Năm nay gia đình tôi duy trì gieo cấy gần 10 mẫu ruộng. Với tình thần khẩn trương và áp dụng phương thức mạ khay, cấy máy nên chỉ 2 ngày xuống đồng gia đình tôi đã hoàn thành gieo cấy toàn bộ diện tích.

Vụ mùa năm nay xã Dân Chủ phấn đấu gieo cấy trên 240ha lúa. Đến nay, toàn xã đã gieo cấy được 90% diện tích, trong đó có 40ha cấy máy. Ông Đinh Văn Sâm, Giám đốc HTX DVNN Dân Chủ cho biết:

Để kịp thời vụ sản xuất, chúng tôi đã tuyên truyền, vận động bà con thu hoạch lúa xuân đến đầu tập trung làm đất ngay đến đó; HTX chuẩn bị đủ nguồn thóc giống, phân bón, thuốc bảo vệ thực vật phục vụ bà con; giao cho tổ thủy nông bám sát đồng ruộng, kiểm tra các xứ đồng tổ chức bơm, điều tiết nước hợp lý bảo đảm các cánh đồng có đủ nước để bà con gieo cấy. Ngoài ra, HTX đã vận động người dân chủ động diệt trừ ốc bươu vàng ngay sau khi cấy xong để bảo vệ cho diện tích lúa mới cấy.

Tại cánh đồng thôn Đồng Phú, xã Độc Lập, những phen mạ khay tươi xanh đang được các thành viên HTX DVNN nhanh tay vận chuyển xuống ruộng để gieo cấy. Từ năm 2012, cùng với sự hỗ trợ của tỉnh, huyện, HTX đã đầu tư gần 1 tỷ đồng mua 3 máy cấy, 14.000 khay gieo mạ, tổ chức gieo cấy cho 50ha của bà con trong xã

với giá 280.000 - 300.000 đồng/sào. Ông Đào Văn Thống, Giám đốc HTX cho biết: Hiện nay, một chiếc máy cấy có thể cấy được 4 - 5 mẫu/ngày. HTX đảm nhận làm dịch vụ đồng bộ cho nông dân từ khâu làm đất, gieo mạ và gieo cấy lúa. Nhờ tích cực áp dụng cơ giới hóa, việc sản xuất nông nghiệp ở Độc Lập thuận tiện hơn trước. Theo tính toán từ vụ xuân năm 2023 năng suất lúa gieo cấy bằng máy cấy cao hơn 7% so với gieo cấy theo phương thức truyền thống.

Ông Nguyễn Văn Xứng, thôn Bùi Xá cho biết: Gia đình tôi gieo cấy 2,5 mẫu lúa. Trước đây, cứ đến vụ mùa phải thuê người cấy trả công trung bình từ 300.000 - 400.000 đồng/ngày, chưa kể tiền mua giống, công chăm sóc mạ. Nay chuyển sang cấy bằng máy, chi phí và công lao động giảm đi nhiều, chỉ mất khoảng 20 phút/sào với giá 280.000 đồng/sào. Việc

áp dụng máy cấy trong sản xuất mang lại hiệu quả rõ rệt như giảm công lao động, giảm chi phí sản xuất, đẩy nhanh tiến độ sản xuất trong khung thời vụ tốt nhất, kỹ thuật cấy lúa bảo đảm, hạn chế sâu bệnh, qua đó góp phần tăng hiệu quả sản xuất lúa.

Theo kế hoạch, vụ mùa năm 2023 huyện Hưng Hà gieo cấy 10.500ha, trong đó bố trí từ 60 - 65% giống lúa có năng suất cao, còn lại là giống chất lượng gạo ngon. Để vụ mùa đạt hiệu quả cao, UBND huyện chỉ đạo các xã, thị trấn tăng cường tuyên truyền, vận động nhân dân đổi mới tư duy, áp dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật vào thâm canh, quy hoạch vùng sản xuất theo cánh đồng mẫu; thực hiện nghiêm túc cơ cấu giống lúa và lịch thời vụ. Ông Phạm Văn Bình, Trưởng phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện cho biết: Để bảo đảm gieo cấy 100% diện tích đúng lịch thời vụ, cơ cấu giống, chúng tôi đã khuyến cáo nông dân thu hoạch lúa đến đầu huy động tối đa các phương tiện để làm đất thật nhanh, linh hoạt điều chuyển máy làm đất giữa các địa phương.

Đồng thời, chỉ đạo các HTX DVNN phối hợp với các đơn vị cung ứng giống, vật tư, phân bón chất lượng cho nông dân; chủ động cấp nước, tiêu nước phục vụ sản xuất. Hiện nay, các địa phương trong huyện đã gieo cấy được gần 6.000ha; tranh thủ thời tiết thuận lợi, đón đầu nông dân tập trung nhân lực đẩy nhanh tiến độ làm đất, gieo cấy diện tích lúa mùa còn lại. Đồng thời, tích cực diệt chuột bằng biện pháp thủ công hoặc bả sinh học, bắt ốc bươu vàng, chăm sóc diện tích lúa đã cấy để lúa mùa nhanh bén rễ hồi xanh.

Với sự sát sao trong chỉ đạo sản xuất nông nghiệp và sự chủ động bắt tay ngay vào sản xuất từ đầu vụ của các địa phương hứa hẹn năm nay nông dân huyện Hưng Hà tiếp tục đón một "mùa vàng" ấm no.

THANH THỦY

Theo tính toán, tại Thái Bình, để tạo ra sản lượng 1 triệu tấn thóc nông dân cũng tạo ra lượng rơm, rạ khổng lồ khoảng 1,2 triệu tấn, trong đó lượng rơm chiếm khoảng 480.000 tấn. Tuy nhiên, việc quản lý, sử dụng rơm, rạ hiện nay còn nhiều bất cập.

Theo Trung tâm Khuyến nông Thái Bình, với lượng rơm này nếu được thu gom toàn bộ và tạo giá trị thị trường có thể thu về từ 480 - 500 tỷ đồng/năm, tương đương 200.000 đồng/sào/năm hoặc có thể làm thức ăn sơ thô cho khoảng 88.000 con trâu, bò (gấp 1,55 lần đàn trâu, bò hiện có của tỉnh) hoặc có thể sản xuất được khoảng 150.000 tấn nấm ăn với giá trị khoảng 3.000 tỷ đồng.

Tuy nhiên, trong những năm qua, chỉ một phần nhỏ lượng rơm, rạ được sử dụng làm thức ăn cho trâu, bò, sản xuất nấm và làm vật liệu phủ luống cho trồng rau màu. Phần lớn rơm, rạ còn lại sau khi thu hoạch được nông dân đốt hoặc thải trực tiếp ra môi trường. Khi đốt rơm, rạ tạo ra khói bụi làm ô nhiễm không khí, che khuất tầm nhìn của người tham gia giao thông, đất bị chai cứng, thoái hóa. Phần rơm, rạ đưa ra đường giao thông gây cản trở giao thông hoặc khi đẩy trực tiếp xuống các dòng sông, mương máng gây ô nhiễm nguồn nước, ách tắc dòng chảy, ảnh hưởng đến công tác tưới, tiêu. Đặc biệt, với lượng lớn rơm, rạ để lại trên cánh đồng, thời gian chuyển ngắn, nếu không xử lý tốt dễ gây hiện tượng ngộ độc hữu cơ cho lúa vụ sau.

Thực tế đó, các cấp, ngành, địa phương đã đẩy mạnh thông tin, tuyên truyền nhằm từng bước thay đổi nhận thức, thói quen trong việc xử lý rơm, rạ của người dân. Ngành nông nghiệp đã xây dựng các mô hình xử lý rơm, rạ bằng chế phẩm vi sinh... Mặc dù vậy, việc thu gom, xử lý mới chỉ được thực hiện chủ yếu bằng phương pháp thủ công, một phần rất nhỏ được thu bằng máy cuộn rơm. Bà Phạm Thị Hiền, Trung tâm Khuyến nông

Giải bài toán xử lý rơm, rạ sau thu hoạch

Thái Bình cho biết: Số máy cuộn rơm trên địa bàn tỉnh mới có khoảng 30 chiếc. Trong khi đó, để thu được toàn bộ rơm của 75.000ha lúa mỗi vụ cần từ 600 - 700 máy với công suất mỗi máy thu được từ 5 - 6ha/ngày hoặc 1.000 - 1.100 máy cuộn rơm gắn vào máy kéo với công suất 3 - 4ha/ngày.

Để tăng cường áp dụng cơ giới hóa vào khâu thu gom rơm, rạ, bảo đảm tiến độ gieo cấy, nhất là thời gian chuyển từ vụ xuân sang vụ mùa; khuyến khích các HTX, tổ hợp tác, chủ trang trại, đại diện... đầu tư trang bị máy thu gom rơm, rạ, tạo mối liên kết giữa cơ sở sản xuất - cơ sở thu gom - cơ sở thu mua rơm, rạ, Trung tâm Khuyến nông Thái Bình đã tổ chức hội thảo trình diễn máy cuộn rơm, rạ để lợi ích cho nhà nông. Ông Đỗ Văn Dân, Chủ nhiệm Câu lạc bộ đại diện Thái Bình cho biết: Khi sản xuất với quy mô lớn, vấn đề giải quyết rơm, rạ mới thực sự đư ra. Qua tham quan, tìm hiểu tại hội thảo do Trung tâm Khuyến nông Thái Bình tổ chức, chúng tôi thấy

máy cuộn rơm, rạ mang lại nhiều lợi ích cả về kinh tế, môi trường, xã hội. Thời gian tới, chúng tôi sẽ tuyên truyền với các thành viên Câu lạc bộ để trang bị máy cuộn rơm. Tôi cũng mong nhà nước có cơ chế hỗ trợ trang bị máy cuộn rơm, rạ để khuyến khích nông dân đầu tư.

Là chủ doanh nghiệp chuyên thu mua rơm, rạ được thu gom bằng máy, ông Mai Văn Tinh, Giám đốc Công ty TNHH Uyên Tinh, xã Bình Định (Kiến Xương) cho biết: Rơm, rạ sau khi thu gom từ các chủ máy được công ty xuất khẩu sang một số nước như Hàn Quốc, Nhật Bản, Trung Quốc... làm thức ăn cho trâu, bò, dê... Với giá mua từ 22.000 - 25.000 đồng/cuộn từ 18 - 20kg, một sào cho thu từ 5 - 7 cuộn, người dân có nguồn thu đáng kể từ rơm, rạ. Thái Bình có diện tích đất gieo cấy lúa lớn, sản lượng rơm, rạ sau thu hoạch nhiều, chúng tôi cam kết sẽ thu mua không

hạn chế về số lượng. Ông Trần Minh Hưng, Giám đốc Trung tâm Khuyến nông Thái Bình cho rằng, việc thu gom và tận dụng được rơm, rạ (phụ phẩm trồng trọt) để làm nguyên liệu đầu vào cho hoạt động sản xuất nông nghiệp khác có ý nghĩa rất lớn trong việc phát triển nông nghiệp tuần hoàn, bảo vệ đất, môi trường sinh thái, nâng cao giá trị cho ngành sản xuất lúa. Trong bối cảnh lực lượng lao động nông nghiệp có xu hướng chuyển dịch sang các ngành công nghiệp, dịch vụ, máy cuộn rơm được xem là một trong những giải pháp cơ giới hóa hiệu quả giúp các hộ sản xuất giải quyết được bài toán sau thu hoạch, gia tăng thu nhập. Trung tâm đề nghị Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn xem xét, bổ sung máy cuộn rơm, rạ vào danh mục máy nông nghiệp được hỗ trợ để trình tỉnh xem xét như đã hỗ trợ máy làm đất, máy gặt, máy cấy...

NGÂN HUỖN

Toàn tỉnh hiện có khoảng 30 máy cuộn rơm, rạ.

CHẤT THẢI RẮN SINH HOẠT

Cần giải pháp xử lý bền vững

KỶ 2: KHI CÁC BÃI RÁC QUÁ TÀI

Người dân bức xúc vì bãi rác lộ thiên bốc mùi hôi thối, chính quyền loay hoay tìm giải pháp xử lý khi các bãi rác quá tải - đó là thực trạng ở nhiều địa phương trên địa bàn tỉnh hiện nay.

Bãi rác quá tải

Bãi chứa chất thải rắn sinh hoạt (CTRSH) xã Vũ Hội (Vũ Thư) đang tốc độ hàng nghìn tấn rác chưa được xử lý khiến người dân sống xung quanh lo lắng về vấn đề môi trường. Cuối năm

2014, từ nguồn kinh phí sự nghiệp môi trường của tỉnh, huyện, xã Vũ Hội tiếp nhận lò đốt rác thải công suất 5 tấn/ngày. Do công suất của lò đốt nhỏ, lượng rác phát sinh ngày càng tăng nên rác tại đây luôn trong tình trạng ứ đọng, chông chất ngày này qua ngày

khác. Từ tháng 4/2018, lò đốt hư hỏng nặng, dừng hoạt động, tất cả CTRSH tuy vẫn được vận chuyển về khu xử lý nhưng không được đốt nên chất cao như núi. Ông Trần Văn Hạnh, một người dân địa phương bức xúc: Bãi rác nằm ngay sát đường giao thông, gần

khu dân cư, trường mầm non nên ảnh hưởng rất lớn đến cuộc sống, sinh hoạt và sức khỏe của người dân.

Nhiều năm nay, chúng tôi đã kiến nghị và chỉ có một nguyện vọng là bãi rác cần phải được chuyển đi nơi khác, quy hoạch cách xa khu dân cư nhưng chưa được thực hiện. 10 năm nay, người dân hàng ngày, hàng giờ phải hít thở không khí ô nhiễm, nhất là sau những ngày mưa to nặng nề thì mùi càng nồng nặc.

Bà Phạm Thị Hoa, thôn Năng An, xã Vũ Hội cho biết: Trong các cuộc tiếp xúc cử tri với đại biểu HĐND các cấp, đồng đạo người dân đã kiến nghị lên cơ quan chức năng về việc ô nhiễm môi trường từ bãi rác. Thế nhưng, thời gian cứ trôi, bãi rác vẫn tồn tại và ngày càng phình to. Rác tràn ra đường đi của người dân, rác xâm lấn cả ruộng đồng. Tuổi tôi đã cao, sức khỏe giảm sút, nay còn phải sống chung với ô nhiễm từ bãi rác. Nhưng thương nhất là trẻ nhỏ vì chúng đang tuổi ăn học và không biết đến khi nào không khí mới trong lành trở lại.

Gần hai năm qua, nhiều hộ dân thôn Nguyễn Kinh 2, xã Minh Quang (Kiến Xương) phải hứng chịu cảnh ô nhiễm môi trường trầm trọng từ bãi rác xã Minh Tân. Bà Đào Thị Hạnh, thôn Nguyễn Kinh 2 bức xúc: Bãi rác xã Minh Tân chỉ cách khu vực nhà tôi hơn 100m. Rác để lộ thiên, mùi hôi lan tỏa trên diện rộng, các gia đình trong phạm vi bán kính 100 - 200m đều bị ảnh hưởng

đến sức khỏe, đời sống, gây tâm lý lo lắng bởi sự đe dọa của nhiều loại bệnh.

Còn bà Hoàng Thị Huệ, thị trấn Hưng Hà (Hưng Hà) cũng rất lo lắng khi bãi rác của thị trấn xử lý CTRSH bằng phương pháp đốt cho thị trấn Hưng Hà và xã Tân Tiến đã dừng hoạt động. Rác thải đổ lộ thiên, ngày một nhiều, gây ô nhiễm môi trường trong khi chính quyền địa phương chưa có giải pháp triệt để nên người dân phải sống chung với rác.

Bao giờ hết ô nhiễm?

Những bãi rác đang quá tải và gây ô nhiễm môi trường nêu trên chỉ là những ví dụ điển hình trong rất nhiều bãi rác thải trên địa bàn tỉnh. Trung bình mỗi xã, thị trấn trong tỉnh đều có khu xử lý CTRSH bản phương pháp đốt hoặc chôn lấp. Tuy nhiên, những năm gần đây, lượng CTRSH tồn đọng tại các địa phương tăng đột biến. Ông Mai Văn Quân, Chủ tịch UBND xã Vũ Hội (Vũ Thư) cho biết: Việc ứ rác ở bãi rác của địa phương diễn ra nhiều năm nay. Để giải quyết dứt điểm tình trạng ô nhiễm môi trường từ bãi rác, xã đã có kế hoạch di dời bãi rác ra khu vực khác, nằm cách xa khu dân cư nhưng giải pháp này không khả thi do người dân chưa đồng thuận. Vì vậy, địa phương vừa ký hợp đồng với một đơn vị thí điểm xử lý CTRSH theo hình thức phân loại, tái chế thành hạt nhựa và phân bón. Trước mắt, UBND xã yêu cầu đội thu gom rác thường xuyên

phun khử mùi, dọn vệ sinh, hạn chế tình trạng ô nhiễm môi trường.

Xã Vũ Lễ là một trong những địa phương của huyện Kiến Xương vẫn xử lý CTRSH bằng phương pháp chôn lấp. Toàn xã có 5 thôn, hơn 7.000 nhân khẩu, cả 5 thôn đều có một bãi rác lộ thiên. Ông Chu Ngọc Truyền, Phó Chủ tịch UBND xã cho biết: Việc thu gom và đốt rác tại bãi rác, UBND xã giao chỉ ủy thôn quản lý và điều hành, rác của thôn nào chôn lấp tại bãi rác của thôn đó. Địa phương đã chủ động thuê máy xúc và huy động lực lượng thu gom, trám lấp khi rác ứ nhưng sau gần 10 năm các bãi rác đều quá tải. Mọi giải pháp xử lý hiện tại chỉ là tình thế, tạm thời nên gây ô nhiễm môi trường. Do đó, địa phương rất mong tỉnh, huyện sớm quy hoạch khu xử lý tập trung, công nghệ cao để xử lý triệt để CTRSH trên địa bàn toàn tỉnh.

Xã Vũ Thắng (Kiến Xương) có 8 thôn với 5.200 nhân khẩu, ước tính mỗi ngày có khoảng 3 tấn CTRSH thải ra môi trường. Năm 2016, xã đầu tư xây dựng khu xử lý CTRSH theo công nghệ lò đốt với diện tích 4.500m², góp phần giải quyết tình trạng ô nhiễm môi trường. Tuy nhiên, quy mô lò đốt chỉ phù hợp với thời điểm cách đây 6 - 7 năm khi lượng CTRSH sinh ít. Hơn nữa, sau một thời gian dài hoạt động, lò đốt rác đã xuống cấp, thường xuyên hư hỏng nên không xử lý hiệu quả được lượng CTRSH phát

Ông Phạm Hồng Vương, Trưởng phòng Tài nguyên và Môi trường huyện Quỳnh Phụ

Cùng với sự phát triển của kinh tế - xã hội, rác thải sinh hoạt phát sinh nhiều, thành phần phức tạp. Vì vậy, các khu xử lý CTRSH quy mô nhỏ không còn phù hợp nên việc xử lý rác chưa bảo đảm, gây ô nhiễm không khí, nước ngầm, gây bức xúc trong nhân dân. Chính vì vậy, việc xây dựng khu xử lý rác thải công nghệ cao theo quy mô huyện hoặc liên huyện là rất cần thiết trong thời điểm này để giải quyết triệt để tình trạng ô nhiễm môi trường từ rác thải sinh hoạt.

Ông Hoàng Văn Khánh, thôn Tân Ấp, xã Minh Tân, huyện Kiến Xương

Từ khi triển khai xây dựng NTM, NTM nâng cao, làng quê ngày càng đổi thay, đường làng ngõ xóm khang trang, sạch đẹp. Tuy nhiên, tình trạng ô nhiễm môi trường từ các khu xử lý CTRSH ngày một lớn. Nhà tôi cách khu xử lý CTRSH xã Bình Thanh gần 300m. Lò đốt rác của xã đã xuống cấp, rác đốt không triệt để, khói đen tỏa khắp khu vực. Người dân thôn Tân Ấp, xã Minh Tân chúng tôi thường xuyên phải hứng chịu mùi hôi thối từ việc đốt rác của xã Bình Thanh.

sinh trong ngày, lượng rác đốt chỉ đạt khoảng 20 - 30%, còn lại rác được đổ lộ thiên, gây ô nhiễm môi trường. Ông Đặng Xuân Thường, Phó Chủ tịch UBND xã cho biết: Những năm gần đây, lò đốt xuống cấp nghiêm trọng, kinh phí của địa phương khó khăn. Ngoài nguồn ngân sách nhà nước hỗ trợ và nhân dân đóng góp, mỗi năm xã

chi hơn 50 triệu đồng cho công tác xử lý CTRSH. Đây là áp lực cho địa phương cả về ngân sách lẫn bài toán xử lý CTRSH. Rất mong các cơ quan chức năng sớm triển khai đầu tư khu xử lý CTRSH tập trung, công nghệ cao, xử lý triệt để rác thải.

(còn nữa)
MINH NGUYỆT

Lò đốt rác thải xã Bình Thanh (Kiến Xương) xuống cấp, khói đen tỏa khắp khu vực.